

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai Rugsėjis – September 16, 1966 Nr. 97

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

J.F. KENNEDY MIRTIS

KLAUSIMAS KAS IR KODĖL NUŠOVĖ PREZIDENTĄ LIEKA IR TOLIAU PILNAI NEATSAKYTAS IR GALI TURĖTI KAI KURIOS ĮTAKOS Į POLITINIUS ĮVYKIUS.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

1963 m. lapkričio 22 dieną Dallas mieste buvo nušautas prezidentas J.F. Kennedy ir tuojau kilo klausimas, kam jo mirtis buvo reikalinga. Tiesa, tuč tuojau paaiškėjo, ar bent taip buvo teigiama, kad žudikas buvo Lee Harvey Oswald, tačiau jis netrukus buvo nušautas tūlo Jack Ruby, kuris tariamai veikė visai vienas. Visai nenuostabu, kad tokiose aplinkybėse atsirado nemažai teorijų, kuriomis bandyta išaiškinti tą misteriją. Pasirodė knygu, kuriose aiškinama, kad dėl Kennedy mirties yra atsakingi Texaso naftos milijonieriai, dešinieji ir net kairieji, kurie gal bijoję, kad JFK apsisprendęs vėl nukrypti į dešinę.

Kad tuos visus suprantamus gandus išsklaidžius ir nustačius tikrą tiesą, prezidentas Johnsonas paskyrė specialią komisiją su Aukščiausio Teismo pirminku Warrenpriešakyje į ją įėjo dar tokie patyrę konspiracijoje asmenys, kaip, buvę CIA viršininkai Allen Dulles ir John McClay ir keleta abiejų partijų senatorių bei kongresmanų. Komisijos pareigūnai per 10 mėnesių apklausinėjo daugybę liudininkų, kurių parodymai sudarė net 26 tomų bylą, ištyrė kitus įrodymus ir paskelbė virš 800 puslapių raportą, kuriame priėjo išvados, kad Oswaldas

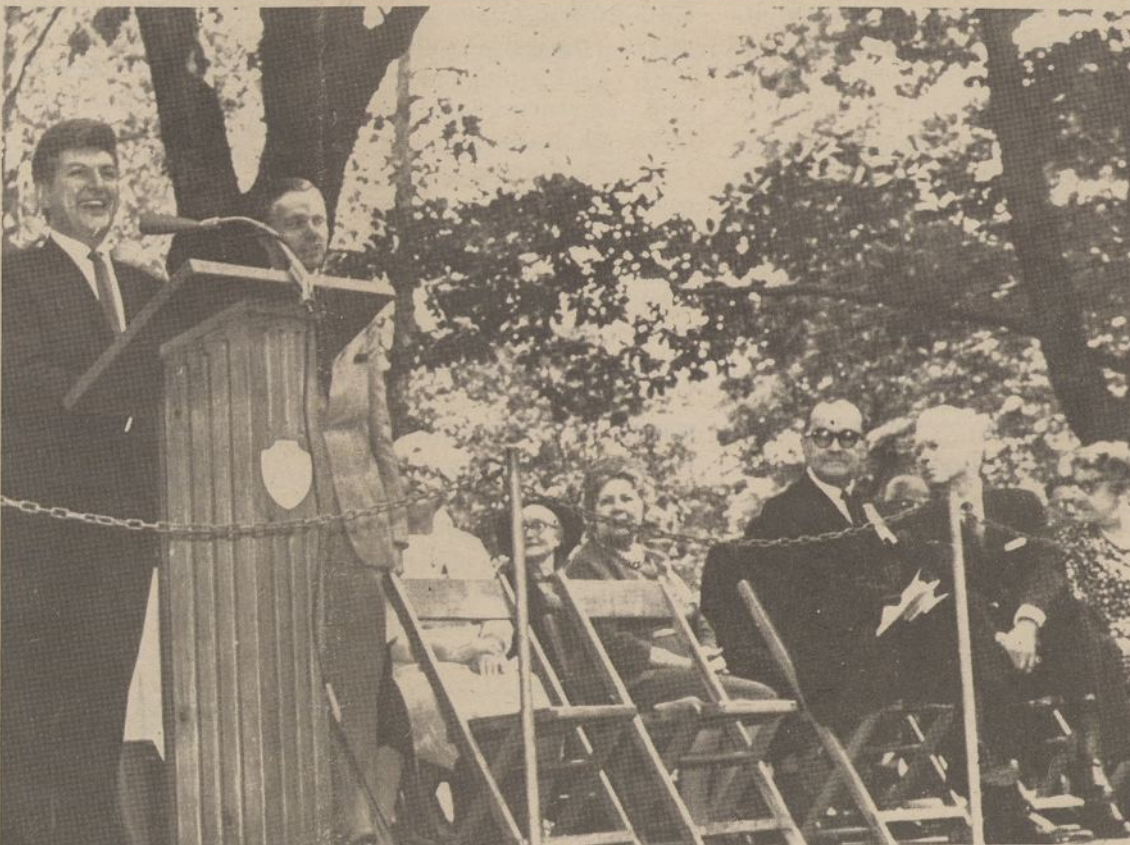
vienas pats nušovė prezidentą ir kad jis neturėjo jokių sėbrų.

Tokia išvada atrodė visai logiška, nes sunku daleisti, kad kas nors, kaip pvz., kokia užsienio valstybė ar vietos politinė organizacija būtų turėjusi kokią specialų motyvą ar interesą jauno prezidento nužudymui. Juk jo mirtis nesustabdė ir nepakeitė JAV užsienio ar vidaus politikos raidos. Atrodo, kad tokia mintis komisijos narių tarpe viešpatavo nuo pat pradžios ir jie ieškojo įrodymų tai pažiūrai patvirtinti, o ne sunaikinti.

Dabar pasirodė pora knygų, kurios komisijos atliktą darbą kritikuoja. Tai Edwardo Jay Epstein: "Inquest: The Warren Commission and the Establishment of Truth" (Viking leidykla, kaina \$5.00) ir "Rush to Judgment", (Holt leidykla, \$5.95), kurios autoriaus yra advokatas Mark Lane. Pagal jį, Warren komisijos raportas geriausiu atveju gali būti kaltinamųjų aktu Oswaldui, bet jo kiu būdu ne objektyviu teismo sprendimu.

Mark Lane šeštadienį pareiškė per radiją Chicagoje, kad jo knygą jau įvertino apie 1.000 recenzentų, kurių pusė apie ją atsiliepė palankiai. Jo pagrindinis argumentas yra toks, kad Oswaldas vienas pats negalėjo paleisti visų trijų šūvių, kurie kliudė prezidentą ir kartu su juo važiuosį gubernatorių Connally. Mat, tuo laiku, kai tie šūviai pataikė į savo taikinius, prezidento automobilis buvo filmuojamas Abraham Zapruder. Iš to filmo galima lengvai nustatyti laiką, per kurį tie šūviai buvo paleisti ir komisija nutarė, kad pirmasis šūvis pataikė į Kennedy nugarą, išėjo per jo gerkle ir sužeidė gubernatorių Connally, o antrasis pataikė į Kennedy galvą: "two bullets probalby caused all the wounds suffered by President Kennedy and Governor Connally".

Daugiau ar mažiau tą tezę galėtų patvirtinti prezidento kūno skrodimas ir tuo laiku padarytos foto ir rentgeno (x-ray) nuotraukos, bet tie daviniai nėra niekam prieinami ir abu mūsų čia minėti autoriai jų nematė. Reikia pastebėti, kad ir kiti parodymai, kaip, pavyzdžiui, prezidento našlės, yra nepaskelbti -- jie busią

Pianistas Liberace kalba išskilmėse. Šalia stovi The Plain Dealer leidėjas ir redaktorius Thomas Vail. Toliau sėdi Wayne Mack, kongr. Feighan ir Bolton. V. Bacevičiaus nuotrauka

TAUTŲ BENDRADARBIAVIMO KELIU

Lietuviams buvo miela girdėti, kadminintmetinę tautinių kultūrinių darželių "Vieno Pasaulio Dieną" praeitą sek-

paskelbti tik po 75 metų, kada daugumas įvykių palieštų asmenų bus seniai mirę.

Jei daleisti, kad prezidentą ir gubernatorių pataikė trys šūviai, tada reikia konstatuoti, kad buvo bent du žudikai. Anot pačios komisijos: "to say they were hit by separate bullets is synonymous with saying that there were two assassins". Bet to varianto komisija rimtai nenagrinėjo, nors daugelis liudininkų sakosi matę šūvius iš kitos krypties, o ne iš lango šeštame aukšte, kur buvo Oswaldas. Maža to, komisija dar turinti, anot Lane, nuotrauką, darytą prieš pat nužudymą, kurioje matyti prezidentas ir fo ne tas langas, iš kurio buvo paleisti šūviai. Tos nuotraukos dabar negalima pamatyti, o kas, jei lange visai nesimatytų Oswaldas?

Pagaliau, Oswaldas žudikas Jack Ruby komisijos pirminkui pareiškė pasakysiąs visą tiesą, jei būtų nugabentas iš Dallas į Washingtoną, kur jis nebijaš politikos. Tas jo prašymas nebuvo išpildytas.

Warreno komisija gavusi eilę parodymų apie Oswaldą veiklą prieš prezidento nužudymą. Juos patikrinus pasirodė, kad pats Oswaldas negalėjęs to padaryti, nes jis buvęs tuo laiku kitur. Tačiau liudininkai atrodo esą patikimi, perėję 'melo testus' ir tokiu būdu Lane padaro išvadą, kad kaž kas panašaus į Oswaldą darė tam tikrus veiksmus ir pareiškimus kurie vėliau inkriminuotų tikrą Owsaldą. Kom-

(Nukelta į 2 psl.)

Mirė Br. Budginas

Iš Los Angeles gauta liūdna žinia, kad pirmadienį, rugsėjo 12 d. 9 val. vak. mirė inž. Bronius Budginas.

Velionis buvo sužeistas elektros srovės ir neatgavęs sąmonės mirė.

Jo netekus lietuvių visuomenė nustojo jaunos ir pajėgios asmenybės.

tuvos ministro kalba.

Sėdint netoliese kalbėtojo, buvau maloniai nustebintas kai Vail pareiškė, kad jis pasinaudoja tuo ką "Lietuvos ministras Bronius K. Balutis, dalyvaudamas lietuvių kultūrinio darželio atidarymo išskilmėse 1933 metais apie kultūrinius darželius pasakė. Vail panaudojo sekančius sakinius:

"Tai tikrai padaršiantis reiškinys matyti didelį miestą tiesioginiai demonstruojant, kad jo piliečiai gali kalbėti skirtingomis kalbomis, gali turėti savo skirtingus papročius -- betgi būti taikingai ir net entuziastiškai susijungusiais bendram tikslui, to kiam kaip įsteigimas eilės tautinių kultūrinių darželių.

"Šie darželiai nustato pavyzdinę kryptį tarp tautiniuose santykiuose, nes jie įrodo, kad yragalimybė susipratimui ir bendradarbiavimui visiems žmonėms pasaulyje".

1933 metų Clevelando spauda rašė, kad lietuvių darželio išskilmėse dalyvavo virš 2,000 žmonių -- visi lietuviai, išskyrus keletos kitų kultūrinių darželių valdybas.

Ši "Vieno Pasaulio Diena" sutraukė įvairių tautų žmonių, daugiau negu

(Nukelta į 6 psl.)

Išskilmų programoje dalyvavo ir tikri indėnai... V. Bacevičiaus nuotrauka

Lietuvių tautinių šokių grupės "Suktinis" šokėjai gražiai išpildytai šokiais sužavėjo žiūrovus. Grupei vadovauja J. Kavaliūnaitė ir M. Leknickas. V. Bacevičiaus nuotrauka

IŠ VISO PASAULIO

• ASTRONAUTAI R. F. Gordon Jr. ir Charles Conrad Jr. sėkmingai vykdė savo 3 dienų misiją erdvėje. Toje misijoje numatyti ir vykdomi bandymai užtikrins netolimoje ateityje planuojamą kelionę į mėnulį.

• HONG KONGO laikraščiai skelbia, kad R. Kinijoje, prasidėjus piktoms "raudonosios gvardijos" demonstracijoms, nušizdė virš 2000 žmonių. Kai kuriuose miestuose jaunieji demonstrantai susidūrė su nemažu pasipriešinimu. Tvarkai atstatyti reikėję šauktis kariuomenės pagalbos.

• KAD 1967 M. pakils mokesčiai, neabejoja niekas. Klausimas tik kiek ir kokie. U.S. News & World Report spėja, kad šalia kitų, 6% pakils tarnautojų algų mokesčiai, o bendrovėms mokesčių suma sieks 50%. Jei karas Vietname tęsis ilgiau, tie skaičiai gali dar padidėti.

• DĖL JAV kariuomenės atitraukimo iš Europos Washingtono vyrauja toks nusistatymas: nerimtas dalykas keisti gerai veikiančią politiką. Įtampa tarp JAV ir Sov. S-gos yra sumažėjusi kaip tik tos kariuomenės dėka. Atitraukus kariuomenę Sov. S-ga nedelsiant pradėtų spaudimą.

KAS NUŽUDĖ KENNEDĮ? (1)

Pasirodžius spaudoje trims knygoms apie prezidento Kennedžio nužudymą, vėl pradėta kalbėti apie tą įvykį, kurį Warren komisija su savo raportu buvo palikusi užmirštyje.

Garsusis anglų istorikas, Oxfordo profesorius Hugh Trevor-Roper, atidžiai peržiūrėjęs 26 toms liudininkų parodymų, kuriais remiantis buvo surašytas raportas, priėjo išvados, kad tai būtų sąmokslas.

Prezidento Kennedžio nužudymas 1963 m. lapkričio 22 d. sukrėtė visą pasaulį. Joks kitas nusikaltimas neturėjo tiek daug liudininkų. Prezidentas buvo nužudytas dienos šviesoje, kai važiojo per Dallas miestą, sveikinant tūkstantinei miniai. Stipri policijos apsauga buvo sutraukta šiame mieste, kur Kennedžio politika buvo sukėlus nepasitenkinimo. Bet policijos apsaugos priemonės nesukliudė nužudymo. Galima manyti, kad tai tik padėjo žudikai gaudymui. Ir vienos valandos laikotarpyje įtariamasis buvo sulaikytas, visai dėl kitų nusikaltimo motyvų. Jis tvirtino nedalyvavęs prezidento nužudyme. Po dviejų dienų jis pats buvo nužudytas Dallas policijos būstinėje irgi didelio būrio liudininkų akivaizdoje, nužudymo sceną matant milijonams žiūrovų televizijos ekrane.

Keletą mėnesių tarimo prezidento žudiko Harvey Oswald ir jo žudiko Jack Ruby vardai buvo minimi visame pasaulyje. Tačiau abejonės pasiliko: ar Oswaldas nužudė prezidentą Kennedį? Jei taip, ar jis veikė vienas, ar buvo sąmokslas nariu? Kodėl Ruby nužudė Oswaldą? Dešimt mėnesių buvo spekuliuojama tuo klausimu. Buvo paskelbtos skirtingos teorijos. Kai kurie manė, kad tai būtų plataus sąmokslas.

Naujasis prezidentas pavedė šį reikalą ištirti komisijai, kuri buvo sudaryta iš šešių svarbių asmenų, priklausančių abiem partijoms. Jai pirmininkavo Aukščiausiojo Teismo vyriausias teisėjas Earl Warren. Tad visi laukė šios komisijos raportu.

Šis raportas, kuris vadinamas Warrenu raportu, buvo paskelbtas 1964 m. rugsėjo 28 d. Jis buvo rimtas, dokumentuotas, užtikrinantis. Per 600 puslapių buvo įrodyta, kad prezidentą Kennedį nužudė Oswaldas vienas, be pašalinės pagalbos, grynai dėl psichologinio motyvo ir kad Ruby taip pat

nužudė Oswaldą vienas be kitų paramos, irgi dėl psichologinių motyvų. Vadinasi viskas aišku ir byla buvo uždaryta.

Visa Amerika ir didžioji dalis pasaulio opinijos nusilenkė raportui išvados. Žymieji Amerikos žurnalistai prirašė pagyrimo straipsnius komisijai. Raportas, sakė jie, smulkmeniškai paruoštas ir neginčytinas, tik kai kurie nerviniai nesveiki asmenys gali juo abejoti. Panašiai atsiliepė ir kitur. Anksčiau skeptiškai žiūrėję, pareiškė patenkinti. Ir amerikiečių tauta, kuri drebėjo kad nebūtų surastas sąmokslas, lengviau atsiduso. Kaip rašė raportu oficialus analitikas, Warren komisija padarė neapskaičiuojamas vertes patarimą kraštui, ji grąžino ramybę ir nušlavė užsienyje skepticizmą.

Štai jau praėjo du metai, kai šis raportas buvo viešai paskelbtas, rašo Hugh Trevor-Roper. Tai tikrai be abejonės buvo padarytas didelis pasitarnavimas. Kas gali pretenduoti žinąs, kas būtų atsitikę, jei rinkiminiais metais būtų atidengta, kad prieš prezidentą Kennedį buvo padarytas sąmokslas? Šian dien, kada tas pavojus praėjo, iš naujo pasigirdo kritika, gal net aštresnė. Politinė ramybė buvo atsiektą istorijos teisybės sąskaiton. Warren komisija neatidengė įvykio, bet tik sukliudė jam plėstis, užmigdydama visuomenę ramybėje taip ilgai, kad įrodymai atšaltų ir paslaptis pasilikytų neatidengiamai.

Hugh Trevor-Roper sako niekad netikėjęs Warren raportui ir dėl to kai kas jį galįs laikyti to raportu priešininku. Vienas dalykas jį stebino, kad komisija ieškojo ne nustatyti, ar Oswaldas nužudė prezidentą, bet kodėl jis nužudė. Tai užbėgimas įvykiui už akių.

Nagrinėdamas paskelbtą raportą Trevor-Roper rado labai daug silpnų vietų, ypač sten-

giantis nustatyti žmogžudžio asmenybę. Kokia nauda paskirti šimtus puslapių aiškinimui psichologinių faktorių, jei patys faktai nenušviesti. Kad geriau suprasti raportą, jis išsijogio 26 toms liudininkų parodymų, kuriais remiantis buvo paskelbtas raportas. Skaitant jo abejonimai dar labiau sustiprėjo ir juo daugiau analizuojant, tuo labiau darėsi skeptiškas. Jis priėjo išvados, kad komisija neieškojo sistematiškai įrodymų tiesos atidengimui ir pats raportas nebuvo teisinga santrauka tų liudininkų, kurie surašyti atskirose knygose. Vien tik įrodymai, parodą Oswaldą kaip vienintelį žudiką, buvo pasilaikyti. Vietomis įrodymai net perdirbti.

Štai keli pavyzdžiai.

Iš kur buvo šauta į prezidentą Kennedį? Dvidešimt trys iš dvidešimt šešių liudininkų pareiškė, kad buvo šauta iš apžėlusio kalnelio, kuris buvo priešais prezidento automobilį. Keli tvirtino matę šūvio dūmus. Tarp kitų, Farkland ligoninės gydytojai, kurie vieninteliai galėję apžiūrėti žaizdas prieš operaciją, buvo vienos nuomonės, kad kulka prezidentą palietė iš priekio. Warren raportas šie įrodymai sujaukė, įrodant kad prezidentas buvo nušautas iš nugaros. Kai kurie dokumentai ir rentgeno nuotraukos dinga iš bylos. Tie dalykai įneša abejonės dėl komisijos aiškinimo, kad buvo šauta iš Book Depository pastato, kur buvo rastas Oswaldas šautuvas.

Pagaliau, jei visi šūviai būtų buvę paleisti iš tos vietos, ar jie buvo iššauti iš vieno šautuvo?

Dėl to abejojama. Šautuvas senas, netikslus ir negreitas. Materiališkai neįmanoma šaudyti iš to šautuvo tokiu greičiu. Kad pašalinti tą abejonę, buvo prieita išvados, kad viena kulka sužeidė du asmenis: prezidentą ir gubernatorių Connally, kuris buvo tame pačiame automobilyje. Bet ši hipotezė netvirta, ir komisijos išvada tokiu atveju klaidinga.

Net jei visi tie šūviai buvo paleisti iš Oswald šautuvo, ar tikrai Oswaldas šaudė? Tam nėra jokio įrodymo. Komisija remiasi tuo, kad tą rytą matė Oswaldą įeinant į pastatą su ilgu popieriniu maišu, kuriame galėtų būti paslėptas šautuvas. Bet kaip pažūrė į liudininkų parodymus, gaunasi kitoks vaizdas. Vienintelis liudininkas, kuris matė Oswaldą įne-

šantį šį maišą į pastatą sako, kad jis buvęs toks mažas, kad vargu ar ten galėjo slėptis šautuvas. Tad nėra įrodymų, kad Oswaldas tą dieną įnešė šautuvą.

Kodėl Oswaldas buvo sulaikytas? Čia vėl didelė paslaptis. Raporte sakoma, kad Oswaldas buvo sulaikytas kinoteatre ne dėl prezidento Kennedžio nužudymo, bet dėl policininko Tippit nužudymo. Ir tik po areštavimo, radus bibliotekos pastate jo šautuvą, buvo įtartas prezidento nužudyme. Tad galima staisyti klausimą, kodėl Oswaldas nužudė policininką Tippit (jei jis tikrai jį nužudė)? Ir kodėl jis rizikavo būti areštuotas? Kokiu būdu Tippit ir Oswaldas tą dieną susidūrė veidas į veidą?

(Bus daugiau)

DRAUGO ATSILIEPIMAS APIE RELIGINĮ KONGRESĄ

Draugo literatūrinio priedo vedamajame (rugsėjo 10 d.) daromos išvados, pabuvojus religiniame kongrese ir Šiluvos Marijos koplyčios šventinimo iškilmėse. Po gražaus maldininkų procesijų aprašymo, straipsnio autorius (L. D.) nusiskundžia:

"Pats religinis kongresas praėjo, galima sakyti, koplyčios dedikacijos iškilmų šešėlyje, lyg koks priedas prie viso kito. Žmonių buvo daug tik muzikos ir literatūros vakare, bet visuose posėdžiuose (Lietuvių R. katalikų federacijos kongrese, Lietuvių katalikų mokslo akademijos posėdyje ir kt.) -- po kokią šimtą ar dar mažiau. Net ir iškilmingas posėdis nesutrukdė masių, kurios čia

pat pasipylė iš bažnyčios po pamaldų, nes masėms daugiau rūpėjo pasirošimas banketui, negu iškilmingas posėdis. O ir pats posėdis toli gražu nebuvo iškilmingas -- buvo prarastas paskubom, nes nebuvo laiko. Dėl laiko stokos reikėjo skubėti ir kituose posėdžiuose. Skubėjimas yra daugelio panašių mūsų suvažiavimų yda. Tai rodo planavimo trūkumą, darbotvarkės perkrovimą. Norim aprepti daug dalykų, bet paviršutiniškai, apgraiptom, formaliai. Ir šiame kongrese daug kas buvo atlikta formaliai -- net su dideliais garbės prezidiumais, su gausiais sveikinimais. Bet tokie dalykai gilesnių pėdsakų nepalieka. Pvz., viena programos dalis buvo pavadinta muzikos ir literatūros vakaru, nors tos literatūros čia buvo tiek, kiek, anot vieno rašytojo, prie Kalėdų eglutės -- senų eilėraščių deklamavimas. Faktiškai nei literatūros vakaru, nors katalikų rašytojų kongrese netrūko, nei religinio meno paroda, nors menininkai išpuošė koplyčią, nei kokių žymėnų, naujų religinės muzikos kūrinių, nors muzikai skirta daugiausia vietos, kongresas nepasizymėjo.

Aplamai visoje šventėje dominavo dvysiskiai. Jie ir celebravo, ir vadovavo, ir paskaitas skaitė (du vyskupai ir keli kunigai), bet jų buvo šimtas su viršum. Pasauliečiams atiteko

KENNEDY MIRTIS...

(Atkelta iš 1 psl.)

sija tos galimybės tačiau visai nenagrinėjusi.

Visą tai paskaičius, kyla natūralus klausimas o ką apie tai sako Kennedy giminė, kuri yra pakankamai turtinga, kad galėtų praveisti savo pačių tardymą. O beto, brolis Robertas juk buvo dar kurį laiką po nužudymo Johnsono administracijos teisingumo ministru ir FBI tiesioginiu viršininku?

Pasirodžius Epsteino knyga, senatorius Ted Kennedy pareiškė, kad jis neskaitęs Warren komisijos raportu, bet tikrai žinąs iš kitų šaltinių, kad Oswaldas veikė visai vienas. Kiekvieno atveju komisijos kritikai patys nenurodo, kad tikrai buvo platesnis sąmokslas, jie tik abejoja komisijos padarytom išvadam, kad jo nebuvo.

Abi knygos šiuo metu turi didelį pasisekimą ir gali pradėti visuotinas diskusijas, kurios savo kulminacinį punktą galėtų pasiekti apie 1968 metus, kada galėtų kilti varžybos dėl demokratų kandidatūros prezidentus tarp L. B. Johnsono ir Robert F. Kennedy. Sukeltos abejonės veiktų pastarojo naudai.

linksmintojų rolė -- jie dirigavo, dainavo, deklamavo ir... patarnavo. Bet kagi jie daugiau galėjo veikti, būdami profanai religinėje srityje? O jei kai kurie dar kai ką ir veikė, tai tik tie, kurie visuose suvažiavimuose veikia -- mūsų politikai. Ir čia jie turėjo kalbėti po kelis kartus. Bet tiek to, Suma sumurum -- religinis kongresas formaliai praėjo kaip suplanuotas. Bet ar jis turės kokio poveikio tolimesniam gyvenimui, paaiškės vėliau".

• Vytukės, išleistos Jau-nimo Metų proga, lengvai prisiklijuojančios prie automobilio ar namų durų ar langų stiklo, gaunamos Dirvoje.

Tai stilingas ženklas, vertas kiekvieno lietuvių dėmesio.

Norintieji Vytukes įsigyti, užeikite į Dirvą arba užsisakykite paštu, pridėdami pašto išlaidoms 5 c. pašto ženklą.

Vytukių kaina — 50 c.

Skaityk ir platink DIRVĄ

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Chateau Gib. 3 Str. French Cognac 5th — \$1.98
2. Imported Scotch Wiskey 80 proof 5th — \$3.98
3. Napoleon Brandy 5th — \$3.35
4. Hiram Walkers cocktails 5th — \$2.98

5. Leabfraumilk — German Wine 5th — \$0.98
6. Napoleon Vermouth 5th — \$1.19
7. Da-Silva Domain Wine 5th — \$0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

4

1 1/2%

We Invite Your Savings

DIVIDEND CHECKS MAILED QUARTERLY ON INVESTMENT SAVINGS ACCOUNTS

ST. ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas, Exec. Secv.

1447 SO. 49th CT. • CICERO, ILLINOIS 60650

HOURS: MON. 9-8; TUES., THUR., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED

PHONE 656-6330

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

NEGATYVI KRITIKA MŪSŲ SPAUDOJE

Draugas savo rugsėjo mėn. 9 d. laidoje "Pastabų ir nuomonių" rėmuose paskelbė A. R. straipsnį, su kuriuo verta susipažinti ir Dirvos skaitytojams. Straipsnį talpiname ištisai ir -- be komentary.

Geroje Amerikos spaudoje vieniems patinka ypač vienas dalykas -- palyginti objektyvi informacija apie skirtingas politines ar kitokias nuomones. Čia paprastai rašoma šitaip: išdėstoma vienos pusės, pvz., vyriausybės, nuomonė kuriuo nors klausimu, paskui jos oponentų nuomonė ir paliekama skaitytojų spūstai, kuri pusė teisingesnė. Čia vyriausybės politikos kritikai ar kurios kitos srities kritikai nepriklauso bloga valia, nenuoširdumas, neatsitiktumas, nesąžiningumas, neišmanumas, kenkimas valstybei ar visuomenei, komunistinių metodų naudojimas ir pn. vien dėl to, kad jo nuomonė kitokia. Šio principo kai kas laikosi ir mūsų spaudoje. Deja, ne visi. Pas mus vis dar netrūksta kritikų, kurie skirtingos nuomonės asmenį ar asmenis stengiasi sukritikuoti totaliai, t.y. stengiasi kritikuojamąjį diskvalifikuoti intelektualiniu, moraliniu, ištikimybės savo tautai ir pn. atžvilgiais.

Ryškiausias tokios kritikos pavyzdys galėtų būti P. Stravinsko pasisakymas Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso rezoliucijų klausimu. Turiu po ranka jo straipsnius Naujienose, paskelbtus nuo 7,27 iki 8,20, P.S. teigia, kad Jaunimo kongreso nutarimais "pajūokiamos politinės grupės", "pašiepiami mūsų politiniai veikėjai", "siekiama panaikinti Vilią". O toks darbas esąs "neišmanėlių darbas". Ir kad būtų neabejojama, jog tikrai "neišmanėlių", tai tas žodis viename straipsnyje pakartojamas net penkis kartus. Toks darbas (Vilko naikinimas), anot P.S., "yra tiesiog nusikaltimas prieš visą tautą". O tas nusikaltimas juo didesnis, kad jis darytas apgaulingai -- Jaunimo kongreso nutarimai, anot P.S., tai "apgaulingų žmonių kalba. Joje nėra atviros širdies". Tie apgaulingi žmonės "žinojo blogą darbą". Ir visa tai atliko "komunistiniu metodu".

Šitaip diskvalifikavęs mūsų jaunimą intelektualistiškai (laikydamas neišmanėliais) ir moralistiškai (laikydamas nusikaltėliais prieš tautą) P. Stravinskas porą kartų sušunka: "gėda mūsų jaunimui!" Gėda juo didesnė, kad, anot P.S., po tais nutarimais "pasirašė aukštųjų mokslo baigę vyrai, mūsų akademikai". Už juos pasibalsavo ir "Amerikos politinių mokslų magistras, daktaras ir profesorius". Tačiau už visbaisėsnis dalykus yra tai, kad, anot P.S., Vilią sugriauti norįs ne tik mūsų jaunimas, bet ir patys Vilko žmonės, kurių tarpe dauguma sudaro, berods, senimas. P. Str. rašo "kad dėl Vilko, kaip tautos atstovybės, likvidacijos nebūtų visuomenėje pasipriešinimo, tam grovybos planui norima panaudoti dabartinę Vilko vadovybę, kurioje, kaip žinome, dominuoja buvusi Vilko opozicija, daugiau kai dešimt metų variusi anti-vilkinę akciją ir siekusi Vilią sugriauti (galimas daiktas, kad visas šitas Vilko sugriovimo

planas ir daromas tų Vilko opozicionierių, dabartinių Vilko vadovaujančiųjų žinia ir pritarimu, o gal net ir jų planų bei iniciatyva" (N. 7,27). Šitai teigti leidžia faktas, kurį P.S. aprašo šitokiais žodžiais: "Kaip buvo paskelbta spaudoje, vienas 'naujas žmogus' jau išskrido iš Chicagos į New Yorką, dalyvavo Vilko tarybos posėdyje, referavo ten kongreso nutarimus, aišku, ir su šiomis Vilko sunaikinimo užmačiomis, o Vilko vadovybė, kurioje dominuoja buvusi Vilko opozicija (daugiau kaip 10 metų dėjęsi pastangų Vilią, mūsų tautos atstovybę, sugriauti), tą kongreso planą priėmė prielankiai" (N.8,10).

Šitai leidžia pasidaryti išvadą, kad tie didieji nusikaltėliai nėra jaunimas, o greičiau paties Vilko žmonės, kurie jaunimą naudoja tik kaip priemonę Viliui likviduoti. Dėl tokių nusikaltimų būtų logiška ir puliti pirmiausia tą Vilią senimą, o ne jaunimą. Bet P. S. senimo nusikaltėlių Vilią kažkodėl nepuola, tik juos sumini, ir visai neaiškinama, kaip tai atsitiko, kad Vilią ėmė dominuoti buvusi opozicija, kurią sudaro bene penkios grupės, kai pačiame Vilią iš viso yra 15 grupių. Matyt, tos 10 grupių taip sumenko, pasidarė tokios nereikšmingos, kad likusioms nėra kito išėjimo, kaip pačios institucijos likvidavimas. Tokia praeis išvada iš P.S. teigimų.

Išvada juokinga. Ne be reikalo kažkuris rašytojas yra pasakęs, kad nuo iškilnumo iki juokingumo tėra mažas žingsnelis. (From sublime to ridiculous there is only one step). Ir P. S. pradėjo iškilniai, obai-gė juokingai. O tai atsitinka visada, kai prarandama saiko nuovoka. Ne be reikalo sakoma: qui nimis probat nihil probat (kas per daug teigia, nieko neteigia). P. S. pradėjo kritikuoti jaunimo pažintus ir mūsų politinės vadovybės pobūdį, jos sudarymo būdą. Tai nieko blogo, nes daug ką galima ir reikia kritikuoti (ir jaunimo kongreso nutarimai gali būti kritikuojami, bet bloga yra tai, kad kritika pavirto jaunimo niekinimu ir net plūdumu.

Tiesą sakant, tokia P. S. kritika nėra naujas dalykas. Jis visada kritikuoja "stravinski-niu" metodu. Tautininkus (Rai-lą, Rastenį ir kt.) jis kartą spaudoje apibūdino kaip chuliganus, L. Dambrauską vadino be logikos ir sąžinės žmogum (Jaun. Žygiai, 1961 Nr. 1 - 2) dėl to, kad savo straipsnyje, Lietuvių Dienose jis siūlė politinės vadovybės vieningumui atstatyti abipusės nuolaidas iš Vilko ir iš pasitraukusių iš jo grupių pusės. Tačiau pastaruoju metu iš kai kurių P.S. straipsnių spaudoje atrodė, kad jis jau pasidarė kitoks, nes šiais metais Drauge rašė: "Kad diskusijos vyktų ramiai, sine ira et studio (be pykčio ir šališkumo), šiltoje ir draugiškoje atmosferoje, stenkimės vieni kitus gerbti, ypač vieni kitų neįžeidinėti ir lengvai neįtarinėti kokiems blogais tikslais". Deja, šį gerą patarimą jis, matyt, taiko kitiems, bet ne sau, nes, rašydamas apie jaunimo nutarimus, pamiršo ir draugišką atmosferą, ir neįžeidinėjimo bei neįtarinėjimo reikalingumą ir drožė iš peties. Toks jo "stilius" buvo, toks, tur būt, ir

Šie antgalvio žodžiai mums gerai žinomi. Jie yra ir naudojami kaip savaime suprantami, kaip aiškūs tiek lyg tai būtų paprastos a-b-c raidės.

Jeigu jau yra taip, tai atsiduriam prieš klausimą, -- ar bebūtų kalbos apie tai, kas ir taip jau aišku?

Manau, žodžius "ideologija" ir "pasaulėžiūra" esam priėmę daugiau pasiūla negu įvertinimu. Todėl jie mūsų tik atmintin išsigalėjo ir priėmė juos daugiau nuvokimu, o ne ryškėniu supratimu. Tik todėl jie ir yra tokie "aiškūs". O tuo atveju ne tik galima, bet ir reikia pagalvoti ir pakalbėti apie šiuos du prašmatnius žodžius. Daugiariopai juos galima aiškinti ir viskint. Būtų neapdairumas pasikliauti vien enciklopedija; būtų nuodėmė pasilikti vien nuvokime. O todėl ir panorau pakalbėti apie šiuos žodžius, kuriuos yra kėlęs prieš metus nežinomas I.A. ir taip pat aiškinęs jau pažįstamas B. K. Naujokas, gana greitai reagavęs į I.A. samprotavimus.

Imkim tik ką paminėtas abėcėlės raides a-b-c. Tai jau labai aiškūs dalykai -- tai trys raidės... ir nieko daugiau. Tačiau jos paviršiumi vienodos visur ir visada, ne visada būna vienas ir tas pats. Raidynas yra tarimo ženklai; raštijoje -- skaitymopriemonė; algebras moksle -- reiškia ir skaičių, geometrijoje -- ženklinavimą ir nuotolį; kai rašomi ilgesni straipsniai, ar ruošiamos knygos, tai tie darbai yra suskirstomi į skyrius ir paskyrius šiuos paženklintais raidėmis -- čia raidė atlieka tvarkos vaidmenį. Kas besuskaitys tą pačių raidžių naudojimą kitoms paskirtims, kitiems reikalams, kitiems visiems galams!

Kas atsitinka su paprastais "aiškiais" raide, tas tuo labiau gali atsitikti su žodžiu. Tas pats žodis gali būti suprantamas įvairiai, žiūrint kur ir kaip jis pavartotas. Ypač prie tokių žodžių priklauso skambiosios "ideologija" ir "pasaulėžiūra", neretai vartojamos su aplombu, su iškilmingumu, kartais -- su paprastumu, naivumu ir... juokingai.

Ideologijos ir pasaulėžiūros žodžių aiškinime pirmiausia turėtumėm atsiminti Aristotelio žodžius: "visi žmonės savo prigimtimi nori žinoti". Šis noras yra pirmoji spyruoklė ir pažinimui, iš kurio kuria-

IDEOLOGIJA, PASAULĖŽIŪRA, PAŽIŪRA

ANTANAS DIRŽYS

si pažiūra ir pažiūros įvairius dalykus, kuriasi samprotis.

Ideologija ar pasaulėžiūra yra ne tik samprotis, bet iš karto jos reiškia tam tikrą samprotį. Čia tuojau kyla klausimas: -- samprotis apie ką?

Atsakymui į šį klausimą reikia mest žvilgį į ideologijos ir pasaulėžiūros žodžių atsiradimą.

18-tame šimtmetyje prancūzas Condillac - dvasininkas ir mokslininkas - sukūrė psichologijos moksle taip vadinamą "juslinę pažinimo" doktriną, arba samprotį, kuris su visa jo filosofija labai sutapo su visa ano meto Prancūzijos protininkų aplinka. Iš tos Candillaco filosofijos kilo judėjimas, virsts vyraujančiu visose Prancūzijos mokyklose, ir galvojančioj visuomenėj ir anas judėjimas gavo vardą "ideologija". Taip atsirado šis žodis.

Taigi, buvo mintis - idėja, rasta vieno žmogaus, sistemingai išdėstyta jo parašytose knygoje ir tuo jo sampročiu buvo įtaigojama visa visuomenė. Čia matom, kad ana doktrina, gimusi mokslo katedroj,ėjo linkme -- į visuomenę. Toji linkmė yra iš viršaus žemyn, nuo idėjos tikrovės. Tačiau anas Candillaco pažinimo samprotis ne tada buvo ideologija, kai jis buvo dar tik katedros mokslas, o tik tada, kai jo doktrina virto judėjimu, turinčiu tikslą tą supratimą išpoupliarinti, kad jis apimtų visą visuomenę, kad tuo gyventų didžiulia, o gal ir visi žmonės.

Tiek apie ideologiją, kaip svetimos kalbos ir ne mūsų tautojatsiradusį žodį.

Nun eikim prie savojo žodžio -- pasaulėžiūros. Šis žodis yra atsiradęs lietuvių visuomenėje 19-tame šm. tautai bundant ir atsirandant norams siekti laisvo, palaimingo gyvenimo. Tada pačioje visuomenėje, atskirų šviesuolių įtaigojamoje, prasidėjo skirstymas, ar skirstymasis pagal tai, kas kaip žiūri į žmogų, į gyvenimą, kas kokius ištikimimus turi, kas yra tikintysis, o kas ne -- t.y. kas kokią pasaulėžiūrą turi.

Vadinasi, pasaulėžiūra ryškėja pačioje visuomenėje ir pasaulėžiūros sąvokos tilpo vien sampročio momentas, bet taip pat imponderabilija -- nebe pasveriamas dalykas -- ištikinimas, tikėjimas. Manau, mūsų pasaulėžiūros sąvokoj ištikinimas yra tuo, kas pasaulėžiūrą praplečia ir kuo jos sąvoka tampa platesne ir gilesne už ideologijos sąvoką, težinančią tik tai, kas yra prieinama protui (be ištikinimų, tikėjimo).

Vėliau, jau Lietuvos nepriklausomybės laikais vyraujanti krikščioniškoji - katalikiškoji pasaulėžiūra rado linkmę ir į Lietuvos Universite-

tą, kuriame -- Teologijos-filosofijos fakultete -- filosofija, istorija, literatūra, sociologija, pedagogika buvo dėstomi krikščioniškos-katalikiškos pasaulėžiūros šviesoj.

Jei Francūzijoje žodis ideologija atsirado srovė nuo katedros į visuomenę, tai Lietuvoje pasaulėžiūra turėjo kryptį priešingą -- iš visuomenės į katedrą, tai buvo eismas nuo tikrovės į idėją, doktriną, linkmė nuo žemumos į viršų, nuo patyrimo į teoriją, samprotį. Tą patį patvirtina atsiradusi ir ryškėjusi kad ir pamažu, bet tvirtai tautininkiškoji pasaulėžiūra. Ji prasiškerbė į nepriklausomos Lietuvos valstybinio gyvenimo viršūnes ir kūrėsi tautos vienybės siekis su giliu ir plačiu sampročiu, kūrėsi tauta kaip idėja. Iš tikrovės įvairumo, iš ano meto aplinkos žemumų buvo keliamas žmogaus vyzdis aukštyn.

Čia jau galime nustatyti du ideologijos ir pasaulėžiūros skirtumus. Firmas -- pasaulėžiūros sąvoka yra platesnė už ideologijos sąvoką ištikinimų elementu; antras -- tai yra ideologijos ir pasaulėžiūros skirtingi priėjimai prie klausimo ir sprendimo. Trumpai galėtume pasakyti taip: ideologija siekia idėją sutikrovinti, o pasaulėžiūra tikrovę suidėjinti.

Ideologija ir pasaulėžiūra turi du ir bendrus bruožus: pirmas -- abi

yra tam tikri sampročiai (supratimai), antras -- abi yra tam tikri visuomeninio gyvenimo judėjimai.

Abu šie žodžiai, terminai, sąvokos yra dvasinio gyvenimo vaisiai, tik skirtingų atmainų. Ir vienas ir kitas, t.y. ideologija ir pasaulėžiūra kaip dalykai gali būti suvedami į sistemą ir nė vienas jų negali būti iš anksto numatytas kaip tobulės vienas prieš kitą, nė nevienam jų nedera iš anksto pripažinimas 'aukštesnio sąmoningumo' laipsnio. Ideologija gali būti išdėstyta doktrina, o ir pasaulėžiūra turi visas galimybes tapti doktrina. Žiūrėdami į ideologiją ir pasaulėžiūrą kaip sampročius ir judėjimus, mes galim grįžti prie pat pradžioje pastyto klausimo:

Samprotis apie ką?

(Pabaiga kitame numery)

• JŪSŲ ZIP CODE NUMERIS, pakeistas iš gyvenamosios vietovės zonos numerio, mums labai svarbus! Tai pašto įstaigos reikalavimas, reikalingas įvykdyti nustatytą laiką.

Kiekviena proga, ar mokant prenumeratą, ar pranešant apie adresą pakeitimą, užsakant knygą ar plokštelę -- žymėkite prie savo adresą ir ZIP Code numerį.

Paštas ruošiasi pereiti į naują siuntų paskirstymo sistemą. Be to numerio siunčiama spauda susilauks kėblumo.

PATARNAUKITE SAVO SPAUDAI NEIGNORUOJANT ŠIO PRAŠYMO!

PLANINGAS TAUPYMAS
moka gerus dividendus
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

4½%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone VErnita 7-7747 John J. Kozminski, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licenzijuotą lietuvių įmonę, registruotą U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pakeidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
KREIPKITES į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicagos į Lietuvą.
Vedėjai E. ir V. ZUKAUSKAI

STUDIJŲ DIENOS WATERBURY

"Jaunimo Metai ir kas toliau?"

Rugsėjo 17-18 d. Šv. Juozapo parap. salėje

ŠEŠTADIENI, RUGS. 17 D.
12:00 val. -- Registracija;
1:00 p.p. -- Atidarymas - "Kri-
tiškas žvilgsnis į Jaunimo Kon-
gresą". Pranešimai: 1) Kongre-
so simpoziumai; 2) Organizaci-
niai trūkumai; 3) Kitų kraštų
lietuvių priėmimas; 4) Neiš-
sėti Kongreso pažadai. Disku-
sijos.

3:00 p.p. -- Paskaita "Prieš
Lietuviškąjį Bendruomenę iški-
lusieji klausimai".

3:30 p.p. -- Paskaita -- "Kas
laukia mūsų jaunimo Amerikos
mokslo įstaigose" (anglų kalbo-
je -- apie prokomunistinę įtaką
mokyklose).

4:00 p.p. -- Pertrauka užkan-
džiams.

4:30 p.p. -- Atliktų darbų ap-
žvalga -- Jaunimo Metų Komite-
tai.

4:45 p.p. -- "Žiūrėti į Atei-
tį". Minčių patiekimas: 1) Bū-
dai, priemonės bei metodai veik-
ti viešajai opinijai; 2) Tampres-
ni ryšiai Jaunimo tarpe ir bend-
ruomenėje apskritai; 3) Ideolo-
ginis lietuvių jaunimo paruoši-
mas mokslo įstaigoms. Disku-
sijos. Komisijų darbų pasi-
skirstymas.

6:00 vak. -- Skirstomės va-
karienei.

8:30 vak. -- "Subatvakaris"
-- gros "Hank Phillips Quar-
tet", parapijos salėje.

SEKMADIENI, RUGS. 18 D.

10:00 ryto -- Komisijų posė-
džiai -- diskusinės Sekcijos:
1) Rezoliucijų komisija; 2) At-
lanto pakraščio jaunimo atsto-
vų bės suktirimas; 3) Veikimas į
viešąją opiniją; 4) Tampresni
ryšiai jaunimo tarpe ir bendruo-
menėje; 5) Ideologinis jaunimo
paruošimas mokslo įstaigoms.

11:30 ryto -- Šv. Mišios, Šv.
Juozapo bažnyčioje, Congress
Ave.

12:30 p.p. -- Pietūs, parapi-
jos salėje.

1:00 p.p. -- Filmas

1:30 p.p. -- Simpoziumas --
debatai Kongreso iškeltom min-
tim.

3:00 p.p. -- Komisijų bei sek-
cijų pranešimai: diskusijos, bal-
savimas.

4:30 p.p. -- Uždarymas.

Programoje dalyvauti sutikę
asmenys: dr. A. Budreckis, V.
Bražėnas, J. Urbonas, P. Mo-
lis, A. Sperauskas, A. Sabalis,
A. Garsys, J. Karmuza, Jr. G.
Šlapkūnas, John J. Sainsbury
(New York State Executive Di-
rector Young Americans for
Freedom ir Chairman St.
John's University YAF).

PRANEŠIMAS

Rytinio pakraščio pokongre-
sinio Jaunimo Metų Studijų Die-
nų metu, Waterbury, Conn., Šv.
Juozapo parapijos salėje, John

St., šeštadienį, rugsėjo 17 dieną,
8:30 valandą vakare, įvyks "Su-
batvakaris", senimo - jaunimo
pasilinksminimas, šokiams gros
populiarus "Phillips Quartet".
Kviečiame visą šio pakraščio
jaunesnį ir senesnį "jaunimą"
atsilankyti ir smagiai praleisti
Subatos vakarėlį.

Studijų Dienose dalyvauti
kviečiame visą susidomėjusį
jaunimą bei vyresnius, ypač
iš šio Atlanto pakraščio; ypa-
tingai norime paraginti ir ne-
akademinį jaunimą, t.y., uni-
versitetuose nestudijuojančius
bei gimnazistus, atvykti ir pris-
idėti prie šio mūsų atliktų dar-
bų įvertinimo ir ateities darbų
planavimo.

INFORMACIJA:

1) Vieta -- Šv. Juozapo Para-
pijos salė, John Street, Water-
bury, Conn.

2) Laikas -- Šeštadienį, rugs.
17 d., ir sekmadienį, rugs. 18
d., pradžia 12:00 val. dienos šeš-
tadienį, uždarymas -- 5:00 val.
p.p., sekmadienį.

3) Nakvynės -- Posėdžiuose
dalyvaujančiam jaunimui steng-
simės aprūpinti nakvynės pas-
privačius asmenis. Yra ir vieš-
bučių keletos minučių atstumu
nuo salės. Jei įmanoma, pra-
šome pranešti nakvynei pagei-
davimus iš anksto, pristatant
vardą, pavardę, adresą ir am-
žių.

4) Registracija -- 12:00 val.
dienos, parapijos salėje; re-
gistracijos mokestis \$1.00.

5) Maistas -- Šeštadienį bus
duodama tik kava, posėdžių per-
traukos metu. Sėdime visiems
pavalgyti pietus pakeliui arba
tik ką atvykus į Waterbury. Va-
karienei bus nurodoma apylin-
kės valgyklos. Sekmadienį bus
duodami pietūs tuoj po šv. Mi-
šių, 12:30 val. p.p.

6) Atvykimas į Studijų Dienas

a) automobiliu:

(1) Iš Hartfordo, Worcesterio
bei Bostono pusės: važiuoti 15
keliu, išvažiuoti "Old North Co-
lony Road - Merdien" išvažia-
vimu, važiuoti ligi Merdien ir
6-A kelio, pasiekus 6-A važiuo-
ti į dešinę link Waterbury iki
Interstate 84, važiuoti 84 keliu
link Waterbury iki kol plentas
pasibaigia (Meadow St. išvažia-
vivimo sukli į kairę ant Mea-
dow Street, važiuoti iki galo,
sukti į dešinę ant Bank St.,
pravažiavus po plento tilto va-
žiuoti tiesiog dar vieną bloką
iki AMOCO gazolino stoties, suk-
ti į dešinę ant Congress Ave.,
pirma po dešinę yra John Street
parapijos salė yra viduryje blo-
ko kairėj pusėj.

(2) Iš New Yorko pusės: va-
žiuoti 15th keliu (Merritt Park
way) iki išvažiavimo Nr. 52, iš
važiavus sukli į dešinę važiuo-

jant 8th keliu į šiaurę, važiuoti
8th keliu iki pat plento galo Wa-
terburyje, nuvažiavus nuo plen-
to važiuoti tiesiog palei plentą
dar du blokus (iki kol galėsite
vėl sukli į kairę), sukli į kai-
rę po plento tilto ant Bank St.,
pravažiavus po tilto važiuoti
tiesiog dar vieną bloką iki
AMOCO gazolino stoties, suk-
ti į dešinę į Congress Ave., pir-
ma po dešinę yra John Street,
parapijos salė rasite viduryje
bloko po kairę.

b) traukiniu -- traukiniu va-
žiuojant iš bile kur reikia per-
sėsti Bridgeport, Traukiniu su-
siekimas su Waterbury yra
tik keturis kartus į dieną. No-
rintiems traukiniu važiuoti siū-
lome pasiteirauti apie pagigin-
tą kainą ("Excursion Fare" ar-
ba "Two-day Round Trip") pav.
iš New Yorko važiuoti bilietas
tuo būdu net trim doleriais ma-
žiau kainuoja negu normalus bi-
lietas. Traukinio stotis yra maž-
daug trijų minučių atstumu nuo
salės imant taxi.

c) autobusu -- Iš New Yorko
miesto autobusai eina tiesiog į
Waterbury be persėdimo. Tai-
pogi yra tiesioginis susisieki-
mas su pagrindiniais Connecti-
cuto miestais. Iš Massachusetts
pusės ir iš šiaurės New Yorko
valstijos miestų, reikia auto-
busu važiuoti iki Hartford ir ten
persėsti į autobusus į Waterburį.

Pastaba tiems kurie planuoja
atvažiuoti ne su automobiliais:
Iš New Yorko miesto pusės
patogusis susisiekimas yra
traukiniu, iš Hartfordo, Wor-
cesterio, Bostono ir šiaurės
New Yorko valstijos patoges-
nis susisiekimas būtų autobusu.

7) KO MES SIEKIAME --

a) Duoti progos visuomenei
pareikšti nuomones apie visuo-
menės vardu surengtą Jaunimo
Kongresą.

b) Įvertinti jaunimo atliktus
darbus Jaunimo Metų bėgyje.

LIETUVOS ATSTOVO ŽODIS

(J. Kajecko, Lietu-
vos Atstovo, žodis,
pasakytas Religinio
Kongreso baigiamajame posėdyje, 1966
m. rugsėjo 5 d.,
Statler Hilton vieš-
butyje, Washingto-
ne).

Šiluvos Marijos Kop-
lyčios dedikavimo proga
didingos iškilmės, kon-
gresai, seimai, paskai-
tos, simpoziumai, disku-
sijos eina į galą.

Siekta, kad visatai su-
artintų mūsų mintis,
jausmus ir nušviestų mū-
sų veiklos ateities gai-
res.

Visa tai daryta tiks-

c) Nustatyti gaires jaunimo
tolimesnei veiklai, kad šių me-
tų sukeltas entuziazmas bei ener-
gija nepasibaigtų su Metų užda-
rymų.

d) Suorganizuoti Rytinio Pa-
kraščio jaunimą informacijos ir
darbo idėjų sklaidimui bei efek-
tingesnės veiklos tikslu.

Studijų Dienų reikalais kreip-
tis šiuo adresu: Gintaras Slap-
kūnas, 740 Washington Ave., Ext.
Waterbury, Conn., 06708, tel.
756-6824.

Atvykus į Waterbury Studijų
Dienoms, turint problemų, skam-
binkite: Spauda Bookstore 756-
5173.

Iki pasimatymo Waterburyje.

Waterburio Lietuvių Jau-
nimo Metų Komitetas

Oro skautai stovykloje išbando "lėktuvą" ... V. Vijeikio nuotrauka

vų Žemėje, kovų laukuo-
se svetur ir ištėrime
tebūnie "sėkla šviesaus
Lietuvos atgimimo".

Mes darėme žygių,
kad išblaškyti į visus ke-
turus vėjus Lietuvių Tau-
tos vaikai vėl turėtų ga-
limybės grįžti į prabo-
čių žemę.

Visų mūsų -- bend-
ras tikslas ir bendras
ilgesys. Mūsų CREDO
buvo, yra ir bus, kad
baigtųsi sutemos Tėvy-
nės ir laisvės saulėnu-
švystų kankinei tautai
Lietuvos padangėje.

Mes viešai manifesta-
vome gyveną Dievui ir
Lietuvai. Tėskime būti
paguoda pavergtajai tau-
tai ir būti jos pasidi-
džiavimas. Mes nešame
ir tęsime nešti Lietu-
vos prisikėlimo ugnį. Tai
kilni misija. Telaimina ją
Dangus!

M & F HELP WANTED

FACTORY HELP

PORTER-2ND SHIFT

also

VARIOUS PRODUCTION OPENINGS

Excellent working conditions

Good salary

Liberal fringe benefits

Modern plant serving the food in-

dustry. Equitable recognition for

those having a good previous work

history.

Apply 8 A.M.-12 noon

Griffith Laboratories

855 Rahway Ave. Union, N. J.

(94-99)

Gera naujiena siunčiantiems DOVA-
NAS savo giminėms į USSR pagal spe-
cialų susitarimą su

V/O "VNEŠPOSYLTORG".

Jūs dabar galite savo giminėms siųsti prekių užsa-
kymą, su kuriuo jie gali įsigyti puikiausios kokybės
importuotas prekes, pavyzdžiui, baldus, namų reik-
menis, audeklus, drabužius, avalynę ir kita specia-
liose DOLERIŲ KRAUTUVĖSE žemomis DOLERIŲ
KAINOMIS. O jei Jūsų giminės norėtų, jiems toji
suma bus išmokėta GRYNAIS — VIETOS VALIU-
TA.

UŽEIKITE, RAŠYKITE ARBA SKAMBINKITE

PODAROGIFTS, INC.

220 PARK AVENUE SOUTH (corner 18th Street)
New York, N. Y. 10003. Telefonas: 212 — 228-9547

ARBA PER MŪSŲ AUTORIZUOTĄ ATSTOVĄ.

Vyt. Alantas

VISKAS GALĖJO IR KITAIP SUSIKLOSTYTI...

(Premijuota novelė)

(5) — Ponios ir ponai, išgerkime už šeimininko sveika-
tą! — aš sudaužiau savo stiklą su Rakučiu.

Jis nieko nesakydamas ir neatsilošdamas kliūste-
lėjo savo stikliuką į plačią burną ir nepatenkintas atsi-
sėdo į savo kėdę. Ponia Aušra, nugerdama savo stikliu-
ką, draugiškai man šyptelėjo. Įtampėlė atslūgo, tas ne-
malonus įvykis greit buvo pamirštas ir lyg niekur nieko
mes tęsėme toliau savo puotą.

Po vakarienės aš ir kiti trys vyrai sėdome lošti pre-
feranso. Rakutis lošti atsisakė teisindamasis, kad jam
reikia užimti viešniąs. Kampe visą laiką žviegė senas
patefonas. Rakutis iš mandagumo šokdino ir kitas po-
nias, bet daugiausia šoko su ponia Aušra. Man buvo tru-
puti šlykštu žiūrėti, kaip jis su ožiška veido išraiška
spaudė savo glėbyje tą liekną, gražią moterį. Per lošimo
pertraukėles ir aš porą šokių sušokau su ja. Ji puikiai
šoka. Prasilošiau aš kaip reikiant. Kiti juokėsi, kad man
meilėje seksis...

Pirmoji emė ruoštis namo ponia Aušra. Rakutis tuo-
jau šoko ją lydėti. Ji atsikalbinėjo, kad nenorinti jo va-
ginti, kad jis negalys palikti svečių vienu, kad ji viena
rasianti kelią namo. Rakutis gi prie jos prisikišęs įtikinėjo,
kad jis negalys paleisti jos vienos, nes dabar esąs karo
ir moterims vaikščioti naktį esą labai pavojinga,

kad jis esąs atsakingas už jos saugumą prieš jos vyrą
ir t.t. Bet tas jo įkyrus paslaugumas ją tik erzino, ir ji
vis neigiamai purtė galvą. Ji jau buvo apsirengusi ir lai-
kė pirštiniuotą ranką ant durų rankenos. Rakutis irgi
jau buvo užsivilkęs apsiaustą. Tuomet aš priėjau prie
Rakučio ir pasakiau:

— Aš palydėsiu poniją Aušrą, tu pasilik su svečiais,
— ir nelaukdamas jo atsakymo aš išėjau su ja pro duris.
Man rodos, kad Rakutis mane palydėjo pykčiu liepsno-
jančiu žvilgsniu...

Ponia Aušra ėjo tylėdama trankiu žingsniu. Aš jau-
čiau, kad ji tūžta. Tylėjau ir aš.

— Užsimetė palydėti! — pagaliau ji prabilo kar-
čiai. — Ar aš nežinau, kodėl jis taip nori mane lydėti?
Atsiveikindamas visada lenda bučiuotis. Man jis iš tolo
dvokia, — nors tamsoje aš nemačiau jos veido, bet, man
pasirodė, kad ji visa pasipurtė.

— Bet, rodos, Rakutis geras tamstos draugas...

— Ne mano, mano vyro. Kai mano vyras išvažiavo
į Rytus, Rakutis suruošė jam išleistuves. Mano vyras juo-
kais pasakė, kad jis paliekas mane Rakučio globoje. O
gal ir ne juokais, nežinau... Gal jie ten slapiai susita-
rė... Tamsta pats matei, kaip jis mane "globoja". Ir
dar vaidina mano vyro gerą draugą! Jis jau seniai būtų
pritaisęs mano vyrui ragus, jei tik nuo jo vieno būtų
priklausę. Man jokių globėjų nereikia, aš ne maža mer-
gytė.

— Gražių moterų negalima palikti vienu...

Ji nusijuokė, matyt, jos pyktis jau buvo praėjęs.
Ji paėmė mane už parankės ir žaismiai paklausė:

— Ar tik tamsta nesiperši į mano globėjus?

— Ne, man niekas nepaliko jokių įgaliojimų, o be
to, nenoriu varžytis su Rakučiu.

Taip juokaudami ir plepėdami niekus mes ėjome tą
tamsią naktį tuščiomis Vilniaus gatvėmis. Ji ėjo leng-

vai, veržliai ir švankiai, ir aš vos susilaikiau neužniūnia-
vęs: šok, mergyte, dėk kojeles tankiai! Ji laikė mane už
parankės švelniai ir kartu tvirtai, ir kai mūsų pečiai su-
siliesdavo, man rodydavosi, kad aš nebesusilaikysiu Ka-
tedros aikštėje, o vienu šoliu užšoksiu tiesiai ant Gedi-
mino kalno... Būčiau taip ėjęs per visą naktį.

— Pakviesčiau tamstą užėti, bet jau per vėlu. Ne-
noriu kalbų, gal kitą kartą. Labanakt!

— Labanakt! — aš jai pabučiauvau ranką.

Buvo antra valanda nakties.

Tos nakties įvykių aprašymas buvo užbaigtas dide-
liu, per puslapio piešiniu, teisingai sakant, kari-
katūra, kuri vaizdavo gatvę einančią porą ir ant stogo
stovinčią žmogystą, vienoje rankoje laikiančią milžinišką,
panašų į patranką, pistoletą, o kitoje gniaužiančią dide-
lius prie akių pridėtus žiūronus. Žmogysta pyškino iš
pistoletu, o kulkos sproginėjo įkandin einančios poros.
Apačioje buvo užrašyta: Policijos valdininkas Rakutis
eina globėjo pareigas...

★

Rakutis, būdavo, kur buvęs kur nebuvęs vis man
paskambins arba užeis, bet nuo ano vakaro dvi savaites
visai nesirodė. Atseit, pyksta, bernelis, — pagalvojau.
Andai sutikau jį gatvėje, norėjau sustabdyti, bet jis tik
atsiprašė neturįs laiko ir nuskubėjo toliau. Tik vakar
popiet jis man vėl paskambino ir pareiškė noris su ma-
nimi susitikti ir pasikalbėti svarbiu reikalu. Aš jam pa-
siūliau užėti pas mane, bet jis atsisakė nepaaiškinda-
mas kodėl. Tuomet, sakau, aš užėisiu pas tave, bet jis
mano žodžius nuleido negirdomis ir pasiūlė susitikti ka-
vinėje prie Katedros aikštės. Aš sutikau ne dėl to, kad
labai būčiau norėjęs su juo pasimatyti, bet dėl to, kad
man buvo įdomu patirti ką tokio svarbaus jis turėjo man
pasakyti.

(Bus daugiau)

COME TO Society's FALL FESTIVAL SEPT. 19-24

GRAND OPENING

OF OUR
RICHMOND
MALL BRANCH

Society's 20th office
691 Richmond Rd.

ATEIKITE BET KADA!

iškilmingojo atidarymo savaitė, 9:30 val. ryto iki 2:30 val. p. p. nuo pirmadienio ketvirtadienio (rugsėjo 19-22), ir 9:30 val. ryto iki 6 val. p. p. penktadienį, rugsėjo 23. *Specialus Open House* ketvirtadienio vakarą, rugsėjo 22 nuo 6 iki 9 val. ir *Special Banking Hours* šeštadienį, rugsėjo 24 nuo 9:30 val. ryto iki 1 val. p. p. Dovanos traukiamos šeštadienį, rugsėjo 24 d., 1 val. p. p. Kad laimėti, neprivalu asmeniškai tuo metu dalyvauti. Tikimės jus pamatyti asmeniškai mūsų naujame Richmond Mall skyriuje.

KIEKVIENAS LAIMI!

iškilmingojo atidarymo savaitės metu. Suvenyrai nemokamai; saldainiai mažiesiems ir "Magic" kempinės suaugusiems.

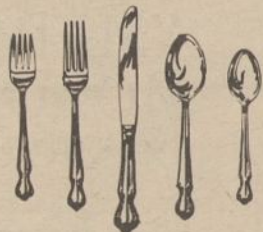
Daugiau kaip 50 kitų dovanų

Šalia keturių pagrindinių dovanų bus išduodami papildomi 50 dovanoms sertifikatai. Ateikite ir registruokite laimėjimams. Nesate įpareigojami. Laimėjimai bus traukiami šeštadienį, rugsėjo 24 d., 1 val. p. p. Neprivalu asmeniškai dalyvauti traukimo metu.

DOVANOS naujoms sąskaitoms

Atidarykit naują Society taupymo ar einamą sąskaitą už \$25 ar daugiau mūsų naujame Richmond Mall skyriuje ir gaukit dovanai 5 dalių valgomam stalui setą iš Rogers pasidabruotų ar plieno gaminių. Po to pakėlus sąskaitą \$25 ar daugiau galite pirkti papildomą setą už \$2.25. Pirkite tiek, kiek reikia.

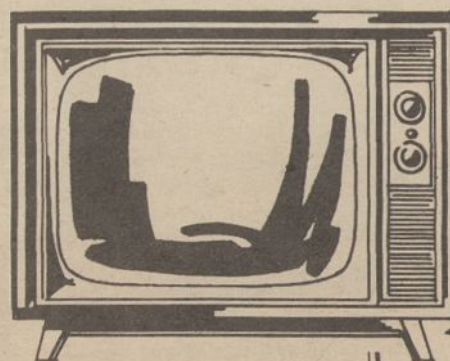
5 DALIŲ SETAS

"Elegant 'Tradewinds' Lady"

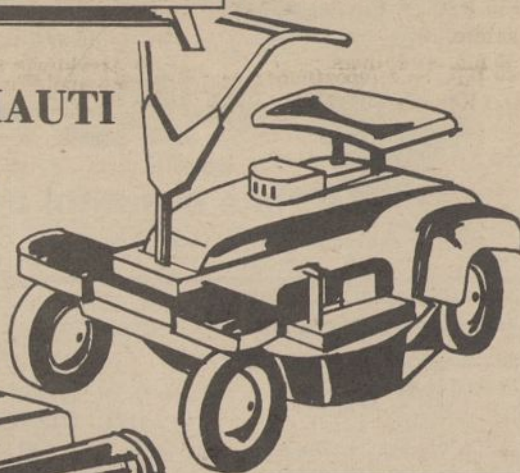

...DVIRATĮ

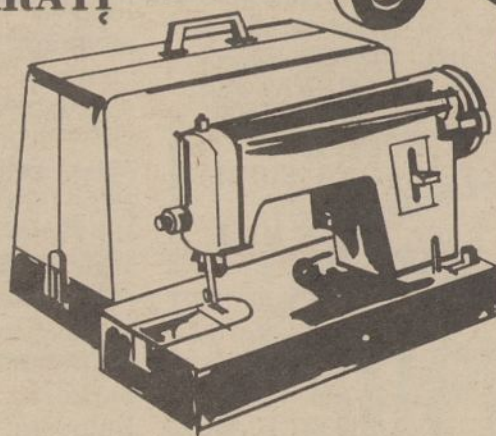

LAIMĖKIT
SPALVOTĄ
TV

...ŽOLEI PIAUTI
MAŠINĄ

... SIUVAMĄ
MAŠINĄ

UŽKANDŽIAI NEMOKAMAI PUNČAS, KAVA, PYRAGAIČIAI

Mums esate specialus

Society NATIONAL BANK OF CLEVELAND

FEDERALINĖS DEPOSITŲ DRAUDIMO BENDROVĖS NARYS

Kaip Lietuvoj auklėjamas jaunimas

Dabartinio Lietuvos jaunimo auklėjimo būdingų bruožų eilė atskleista neseniai Vilniuje įvykusiame rinkinių pedagogų pasitarime. Tiesos informatoriai rašo (rugs. 21):

-- Penktų, šeštų klasių mokiniai (atitinka Lietuvos gimnazijos I ir 2 klases E.) dar patenkinti pionierių organizacija. Bet iš septintų, aš-

tuntų (atitinka 3-4 klases E.) jau pasitaiko tokių, kurie nebenori būti pionieriais, nešioti pionierišką kaklaraištį.

-- Panaši padėtis ir su komjaunuoliais. Dar pasitaiko faktų, kai i komjaunimą stoja visa klasė. Toks atsitikimas buvo Kapsuke (Marijampolėje E.). Kartu buvo priimtas ir vagis. Visi tai žinojo... Tuo būdu pa-

žeminamas komjaunimo autoritetas. Juk jeigu jau visi, tai nebėra jokio skirtumo tarp komjaunolio ir nekomjaunolio.

-- Pastebima tendencija: beveik trečdalis patrauktųjų baudžiamojon atsakomybėn paauglių gyvena tik su motina, neturi tėvo. Daugelis teisės pažeidėjų yra iš šeimų, kurios tarpusavy nesugyvena.

-- Didelę dalį vagysčių, apiplėšimų padaro girti paaugliai. O parduotuvėse jiems laisvai pardavinėjama degtinė. Net po devintos valandos, kai visur užrašyta, kad nebeparduodama.

-- O kokią aplinką paauglys sutinka gamyklų? Pirmas atlyginimas "aplaistomas". Susitikimas su meistru taip pat "aplaistomas". Po kitų atlyginimų -- sumestinės...

-- O kiek ataskaitų,

raštų, to vadinamojo "pripierizmo" (mokytojo darbe E.): O rezultatų nėra, nes mokytojas nepajėgia visko aprėpti.

-- Kita mokytojų bėda, kad visos mokytojų pastangos nukreipiamos į silpnesnius mokinius. Mokytojas pagal juos planuoja savo darbą, kiekvieną pamoką su jais papildomai dirba ir, jei būsime atviri, rašo trejetus iš pasigailėjimo.

-- Susirūpinome tėvų

švietimu, konsultaciniais pedagoginiais punktais, o patys mokytojai pedagoginių žinių negauna nė minimumo. Argi ne paradoksas, kai muzikos septynmetė mokyklų pedagogikai skirta 90 valandų, o pedagoginiame institute -- 70. Palyginkime su kitomis šalimis, Vokietijos Demokratinėje Respublikoje (Rytinėje Vok. E.) aukštosios mokyklos pedagogikos klausimams skiria 300, Anglijos koledžai -- 500.

Mano pavardė EDWARD LUCAS

Aš dirbu Schmidt'ui Clevelande

Sugrąžintas tuščias bonkas aš dedu ant juostos. Iš čia jos eina plovimui, sterilizavimui ir pripildymui su "one beautiful beer". Kai susitinku su bičiuliais ar nueinu į taverną ir matau žmones geriant Schmidt'o alų, didžiuojus prisidėjęs prie tų bonkų atėjimo iki ju. Kiek pastebėjau, kas kart daugiau ir daugiau žmonių geria Schmidt'ą, nes iš tikrųjų bonkos nepaliauja riedėję.

C. SCHMIDT & SONS, INC., CLEVELAND, OHIO

HELP WANTED MALE

FACTORY HELP
PORTER—2ND SHIFT
Also—Various Production—Openings
Excellent working conditions
Good salary
Liberal fringe benefits
Modern plant servicing the food industry.
Apply—8 A.M.—12 noon
GRIFFITH LABORATORIES
855 Rahway Ave., Union, N. J.
(96-104)

AUTOMATIC SCEW MACHINE MEN OPERATORS & SET UP MEN

Day or night shift. If you are an older man with plenty of experience or a young man with some experience & interested in a secure future with an aggressive reliable company. We would like to hear from you.

An Equal Opportunity Employer

APPLY IN PERSON AT
**MAYNARD
MANUFACTURING CO.**
22755 SHAKESPEARE
EAST DETROIT, MICH.
(96-97)

EXPERIENCED ALL AROUND MACHINISTS & BENCH HANDS

Press repair work experience on large equipment.
Steady work for qualified men.
**SUPERIOR WELDING &
PRESS REPAIR CO.**
24400 Sherwood Centerline, Mich.
(96-102)

LAYOUT DRAFTSMAN
3 to 5 years experience
MODEL MAKER
Sheet metal and welding experience
**GENERAL MACHINIST
WELDERS**
AUTOMATIC & HELI-ARC

APPLY
Levitt Manufacturing Corp.
Gardex Division
Michigan City, Ind.
(96-10)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN

OR
**1ST CLASS MEN
SPRINE OPERATORS
WET & DRY FORM
GRINDERS
TEMPLATE FORM
GRINDERS
RACK TOOTH MILL
OPERATORS**

Expansion program with progressive company.
Steady work, overtime and top fringe benefits, willing to relocate.
APPLY OR CALL FOR
APPOINTMENT

**DETROIT BROACH AND
MACHINE COMPANY**

950 S. ROCHESTER RD.
ROCHESTER, MICH.
313 — OL 1-9211
An Equal Opportunity Employer
(94-103)

CRANE OPERATORS

Steel warehouse experienced on overhead crane. 2nd and 3rd shifts.

KASLE STEEL CORP.
4343 Wyoming
Dearborn, Mich.
(96-98)

STENOGRAPHER

Expd. Able to take shorthand, use elec typewriter & IBM transcriber. Knowledge general office routine. NE plant loc. Crown Products. 2121 Wheatshaf Lane, PI 4-4452.
(97-103)

WANTED EXPERIENCE OR TRAINEE

LIGHT LAHTE OPERATOR
Steady work. 5 day week. 8 hour day.
Call 313 — JO 4-5993
Ask for TONY MENNUCCI
(96-101)

**NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATA**

TRŪKSTA SĄSIUVINIŲ IR VADOVĖLIŲ

Rusų valdžios vietininkai vilniškėje švietimo ministerijoje, besididžiudami, kad jau beveik įgyvendinę aštuonerių metų privalomą visuotinį mokymą, ir džiaugdamies, kad rusų partijos suvažiavimas nurodė naują uždavinį — per šį penkmetį įgyvendinti ir vienuolikos metų visuotinį privalomą mokymą, nepajėgia išprašyti lėšų ir priemonių pagaminti vadovėlių tiek, kiek jų reikia visuotiniam mokymui. Mokytas Vyt. Labūnaitis Komjaunimo Tiesoj (rūp. 30) klausia, kada gi nebebus vadovėlių problemos.

Fasirodo, kad vadovėliai, (kaip ir elektros lemputės mokykloms) yra riboto kiekio prekė: "Neužmirškite, kad yra toks žodelis limitas!" — primena užsimiršusiam entuziastui švietėjui Vievio rajono švietimo skyriaus pareigūnai...

Tas "limitas" štai kaip pasireiškia:

-- Šeštai klasei naujų muzikos vadovėlių skirta 10, o reikia 28-nių.

-- Aštuntose klasėse bus maždaug 130 mokinių o knygyne gauta tik 40 zoologijos vadovėlių.

-- Devintokai susirūpinę, kur gauti "Literatūros medžiagą", algebros vadovėlių.

-- Vienuoliktokai teiraujasi knygyne: gal ką nors gavote? Knygyno vedėja atsako: Viskas, ką turime -- čia, o čia tik L. Cvetkovo "Organinė chemija" ir autorių kolektyvo "Visuomenės mokslas". Daugiau nieko nėra.

Mokinės tėvas knygyne: -- Duktė prašė pašybos sąsiuvinį. -- Nėra. -- Tai gal rašalo galima? -- Neturime. -- Man prašau vatmano... -- Dar negavome.

Knygyne, sako, trūksta pieštukų, mokyklinių parkerių, logaritminių linučių...

"Vadovėlis reikalingas, kaip duona, kaip oras", sako mokytojas, bet valdžia, kuri mokyti visiems liepia, to,

WANTED AT ONCE 1ST CLASS TRIM DIE

&
DIE CAST DIE TOOL REPAIRMEN
Steady year around, pressure free employment for experienced man. Work in clean, ultra modern plant in Kalamazoo Suburban Area. Top rate plus usual fringes.
Apply in Person for Full Detail.
KAL-DIE CASTING CORP.
7700 Michigan Kalamazoo, Mich.

ATTENTION Classroom Teachers Pinconning Area Schools Pinconning, Michigan need

Classroom Teachers For
High School Speech
High School Mathematics
Jr. High School Science
Special Education Type A
Elementary

WE OFFER:
A competitive Salary Schedule
A three year Master Contract
Terminal Leave payment
Hospitalization insurance Subsidy
Write or call collect:
Superintendent of Schools
Pinconning Area Schools
Pinconning, Michigan
Telephone: 517 — 879-2311

Kultūriniuose darželiuose "Vieno Pasaulio Diena" iškilmėse dainavusi italų kilmės solistė Joyce Urso (dešinėje) kalbasi su Nora Braziuliene. V. Bacevičiaus nuotrauka

Susirinkę į "Vieno Pasaulio Diena" žiūrovai buvo pavaišinti prie įvairių tautybių stalų. Nuotraukoje lietuvių vaišių stalas ir prie jo daug pasidarbavusios J. Volterienė, M. Miščikienė ir P. Glugodienė. V. Bacevičiaus nuotrauka

matyt, nesupranta. Jai gana, kad gali pasiskelbti -- "įgyvendinom visuotinį mokymą". Nepaisant net to, kad už vadovėlius pinigą iš mokinių tėvų gauna. (ELTA)

DIRBA PENKIAS DIENAS, BET ...

Kaikurios įmonės Lietuvoje, rusų valdžiai leidus, pradeda dirbti po penkias dienas savaitę (8 darbo valandas kasdien). Daugumas jų dirba dviem pamainom, tad pirmoji pamaina pradeda 7-30 val. rytą (Maskvos laiku, Lietuvoje žiemą tai yra dar prieš saulės tekėjimą).

Vilniuj ir Klaipėdoje pasipylė skundai dėl nepritaikyto susisiekimo: pirmajai pamainai nebūna autobusų į darbą nuvykti, paskutinei, po vidurnakčio, nebūna kaip grįžti namo. O yra darbininkų, kuriems net autobusu važiuoti į darbotvietę reikia valandos laiko. Be to, vaikų darželiai atidaromi tik 8 val. Motinoms tenka gauti leidimus vėluoti į darbą ir nustoti dalies atlyginimo. (E)

BALTIMORE

FILMAS IŠ SIBIRO MALDAKNYGĖS

Baltimorės Televizijos stotis WBAL pagaminė per televiziją demonstravo visą pusvalandį apie lietuvių kovas ir kančią dėl laisvės. Ypačiai buvo išryškintas Sibiro lietuvių gyvenimas ir jų maldos pagal jų pačių parašytą maldaknygę "Marija, gelbėk mus".

Daugeliui Marylando ir Washingtono gyventojų

IŠKILMĖS KULTŪRINIUIOSE DARŽELIUOSE

(Atkelta iš 1 psl.)

kada nors iki šiolei, nes pasitaikė geras oras, amerikiečių spauda plačiai garsino. Ne mažai žmonių pritraukė ir Liberace dalyvavimas. Jis sūnus italo ir lenkės motinos, esąs pavyzdžiu tautų santykiavimo.

Meninės programos dalį išpildė keleto tautų solo dainos, muzika ir tautiniai šokiai. Norėdami būti "vieno pasaulio" nariais, į šią programą buvo priimti Ohio indėnai, kurie plunksnomis pasidabinę pašoko. Lietuvių "Suktinio" grupė, vadovaujama J. Kavaliūnaitės ir M. Leknicko, stovėjo kitų šokėjų viršūnėje. Sekančią dieną The Plain Dealer idėjo lietuvių šokėjų grupės atžymėjimui didesnę nuotrauką negu kurių kitų dalyvių visoje toje didelėje programoje.

Po programos svečius pavaišino Julė Salasevičienė, P. Glugodienė, Ona Pongonienė, L. Šukienė, J. Polterienė ir Marė Miščikienė, kuri lietuvių stalui vadovavo.

K.S. Karpus
Lietuvių Kultūrinio
Darželio Sąjungos
Pirmininkas

jų prašant, šis filmas "Iš Gilumos Šaukiuos į Tave", bus vėl demonstruojamas š.m. rugsėjo 19 d. 9 val. ryto (11 kanalas).

Filmo pagaminimu rūpinosi kun. K. Pugevičius ir kun. L. Jankus. Šio filmo kopija (30 min. 16 mm garsinė) jau yra Balfio Centre.

K.L.J.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• V. Giedraitis, Nationwide kompanijos atstovas draudžia Jūsų namus, baldus, automobilius, gyvybę, sveikatą ir t.t.

Prieš atnaujinami savo draudimą kitur, palyginkite kainas, skambindami tel. 944-6835.

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamųjų prie Naujosios parapijos. \$14,800.
Tel. 752-2414.

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of
**PNEUMO-DYNAMICS
Corp.**

**MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components**

KELLER- HYDROTEL

Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINĮ
ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

**Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.**

OR CALL
341-1700

for an interview convenient
for you.

An Equal Opportunity Employer

ENGINEERS

AMERICAN MONORAIL OPPORTUNITIES

FOR

ELECTRICAL MECHANICAL

OR

STRUCTURAL ENGINEERS

AND

DRAFTSMAN

With manufacturer or material
handling equipment. Day shift.
Steady employment. Excellent
fringe benefits. Apply in person.

AMERICAN MONORAIL CO.

1111 E. 200 486-5000
(Located between Euclid and St.
Clair Ave.)
Public transportation via CTS bus
from Windermere station.
An Equal Opportunity Employer

• Viceprezidentas H. H. Humphrey kalbės demokratų ruošiamame parengime, kuris įvyks sekmadienį, rugsėjo 18 d. Euclid Beach parke.

Parengime viceprez. pasakys pagrindinę kalbą. Po to demokratų pirm. inž. Porter pristatys kandidatus š. m. rinkimams.

Šalia politinės programos bus galimybė pasinaudoti Euclid Beach parko žaidimais ir vaišėmis.

UŽ PABALTIJO REZOLIUCIJAS

Artėjant 85-to Kongreso galui, ALT Clevelando skyrius išvystė didelę akciją už Pabaltijo Rezoliucijos pravedimą JAV Senate. Po labai plataus susirašinėjimo su senatoriais, skyrius įteikė memorandumą visiems JAV Senato nariams, išdėstant rezoliucijos reikalą ir pabrėžiant Sovietų Sąjungos nusikaltimus Pabaltijo valstybėse.

Š. m. rugsėjo mėn. 14-16 d. ALT Clevelando Skyriaus delegacija vyks į Washingtoną, kur turės eilę pasitarimų su įtakingais JAV senatoriais, jų tarpe Užsienio Reikalų Komiteto nariu sen. Frank J. Lausche (D. - Ohio), sen. Strom Thurmond (R. - South Carolina), kuris turi labai didelį pasisekimą pietinių valstybių senatorių tarpe, Užsienio Reikalų Komiteto pirm. sen. J. William Fulbright (D. Arkansas) štabo nariais ir kt.

POLITINIS VAKARAS

Š. m. spalio mėn. 8 d. ALT Clevelando Skyrius rengia politinį vakarą Clevelando lietuvių visuomenei. Neseniai iš komunistinio režimo ištrūkęs Alfonsas Milukas padarys pranešimą apie padėtį pavergoje Lietuvoje.

SEE and HEAR VICE PRESIDENT HUBERT H. HUMPHREY

CUYAHOGA COUNTY DEMOCRATIC
STEER ROAST
SUNDAY, SEPTEMBER 18—1 P. M.

Euclid Beach Park
— ADMISSION FREE —
Fun for the Whole Family
WIN A 1967 PLYMOUTH FURY
PLUS MANY ELECTRICAL APPLIANCES
FREE — RIDES, MUSIC, DOOR PRIZES — FREE
MEET YOUR STATE AND COUNTY
CANDIDATES

Cuyahoga County Democratic Executive Committee
Albert S. Porter, Chairman

Po diskusijų bus rodoma lapkričio 13 d. demonstracijos filmas. Vakaras įvyks šv. Jurgio liet. parapijos salėje.

* TĖVYNĖS GARSŲ RADIJAS, penktadienį, rugsėjo 16, transliuos reportažą iš Šiluvos šv. Marijos koplyčios pašventinimo iškilnių Washingtonė.

• Gallery International, vadovaujama Vytauto ir Stefos Gedgaudų, rugsėjo 25 d. pradeda trečiuosius metus su amerikiečių dailininko Frank Mason tapybos kūrinių paroda. Šiame sezone bus surengtos parodos ir kelių lietuvių dailininkų.

FILMAS APIE TAHITI

Trečiadienį, rugsėjo 21 d. 7:30 v.v. šv. Jurgio parapijos salėje Lietuvių

Konservatorių Klubas rengia J. Dunduro kelionės filmo apie Tahiti rodyką, kurioj bus galima matyti ir ten šiuo metu gyvenąs dail. Jonas Rimša, bekuriąs naujus kūrinius. Po filmo rodymo kavutė. Svečiai taip pat galės apžiūrėti tahitičių rūbų ir rankdarbių parodėlę. Įžanga 1 dol.

* VYSK. VALANČIAUS Lituanistinė mokykla pradėjo savo mokslo metus rugsėjo 10 d. Užsiregistravo virš 100 mokslievių. I - II skyrius mokyklos Rita Premeneckienė, III skyr. -- Dalia Orantaitė, IV skyr. -- Žvaigždutė Motiejūnienė, V skyr. -- Ingrida Bublienė, VI skyr. Juzė Orantienė, VII skyr. -- Ona Žilinskienė, VIII skyr. -- H. Bankaitis, St. Barzdukas dėstys lie-

Rugsėjo 10 d. Clevelande sukūrė lietuvišką šeimą Žvaigždutė Olšauskaitė, neseniai atvykusi iš Belgijos, ir Vaidevutis Motiejūnas. Nuotraukoje jaunieji tarp pamergių ir pabrolių su kun. K. Žemaičiu, kuris juos sutuokė šv. Jurgio parapijos bažnyčioje.
V. Pliodžinsko nuotrauka

tuvių literatūrą IX - X skyr. ir lietuvių kalbą IX skyriuje, p. Orantienė lietuvių kalbą -- X skyr., P. Joga lietuvių tautos istoriją IX skyr. ir Lietuvos geografiją X skyriuje. Tautinius šokių III-VI skyr. mokys Teresė Neimanaitė padedama Jūratės Petraitytės. VII-X skyr. -- Liudas Sagys. Kanklių muziką dėstys Ona Mikulskienė ir Marytė Gailiūšytė.

Be šių dalykų dar veiks vyresniųjų šokėjų tautinių šokių grupė vad. L. Sagio ir Aldonos Raulinaitienės ir "Aukuro" ansamblis vad. muz. Alfonso Mikulskio.

Jei dar kas būtų nesusėjęs (o tokių yra) užsiregistruoti į mokyklą, tai prašom padaryti rugsėjo 17 d. Vėliau nebus moksleiviai priimami.

• Dail. Antanas Vaikšnoras nuo rugsėjo 13 iki spalio 10 d. turi savo kūrinių parodą Malvina Freedom galerijoje, Winton Place, Lake Ave., Lakewood, O.

* MUZ. PRANAS AMBRAZAS, šv. Jurgio parapijos vargonininkas, dėl širdies negalavimų, kurį laiką negalės eiti vargonininko pareigų.

Ligos metu pavaduos jo mokinys Romas Vasiliauskas.

JAMES C. MILLER paskirtas May Co. Parmatown skyriaus vedėju.

J.C. Miller atvyko iš Columbus, kur buvo F. & R. Lazarus Co. vedėju. Columbus mieste jis buvo katalikų dioclezijos vyrų tarybos pirmininku ir priklausė kitoms organizacijoms. Baigęs Ohio State Universitetą.

RUGSĖJO 18 D. (sekmadienį) šv. Jurgio pa-

rapijos bažnyčioje 10:30 val. bus atnašaujamos šv. Mišios už mūsų kėliančių tautą.

Laike pamaldų giedos šios parapijos choras vad. muziko P. Ambrazo.

Frašome visuomenę šiame Tautos Šventės paminėjime skaitlingai dalyvauti.

L.B. Clevelando Apylinkės V-ba

* UŽ A.A. MARIJOS PRIKOCKIENĖS sielą 5-jų mirties metinių proga bus laikomos šv. Mišios rugsėjo 18 d., 10 val. ryto Naujosios Parapijos bažnyčioje. Giminės, draugai ir pažįstami prašomi pasimelsiti.

IŠNUOMOJAMAS BUTAS VIRŠ LIETUVIŲ BANKO 5 kambarių butas su 2 miegamaisiais, 1304 E. 68 St. Nuoma \$65.00 mėnesiui. Teirautis Superior Savings and Loan — HE 1-2497.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

PIRMASIS DIRVOS RUDENS SEZONO PARENGIMAS

įvyks Clevelande

š. m. rugsėjo mėn. 24 d., šeštadienį,

Šv. Jurgio parapijos salėje.

Pradžia 7:30 val. vak.

VAKARAS-BALIUS

Stalus (po 10 žmonių) prašome jau dabar užsisakyti.

Pakvietimus iš anksto galima įsigyti DIRVOJE, 6907 Superior Av. Tel. 431-6344.

Kaina — 6 dol. asmeniui.

Naturally SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
...
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

